

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

KLAGE FRA A PÅ SORENSKRIVER B, X TINGRETT. SAK NR 100/05.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 19. desember 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Jon Høyland, nestleder, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen, Wenche Frogn Sellæg og Kari Mjølhus. Sistnevnte møtte som varamedlem for Anne Lise Rønneberg, som hadde forfall.

Ved brev av 9. oktober 2005 har A inngitt klage på sorenskriver B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt for sorenskriver B, som ved e-post av 27. oktober 2005 har avgitt en foreløpig uttalelse til klagen. Ved brev av 11. november 2005 har B avgitt en ny uttalelse med utfyllende bemerkninger. A har ved brev av 23. oktober og 4. november 2005 fremsatt supplerende bemerkninger til klagen.

Saksforholdet er i korthet følgende:

A fremsatte som fornærmet i en straffesak krav om erstatning og ble ved tingrettens dom av 14. april 2005 tilkjent et mindre beløp. A anket den 30. mai 2005 over erstatningsutmålingen. Han ble ved brev av 5. juli 2005 fra tingrettens kontor gjort oppmerksom på at han måtte innbetale ankegebyr på kr 20 280,-. Frist for innbetaling ble satt til 22. juli 2005. I brev til tingretten av 11. juli 2005 stilte A blant annet spørsmål om han kunne avbryte innbetalingsfristen ved å søke om gebyrfritak, eventuelt ved at pengene ble lagt ut av det offentlige. Han viste i brevet også til dokumentasjon for sin økonomiske situasjon og spurte om det var rimelig at han ble avkrevet et så høyt gebyr. A snakket med sorenskriver B om saken på tingrettens kontor den 11. juli 2005. Det er uenighet om hva som ble sagt der.

Sorenskriver B sendte samme dag sakens dokumenter til Fylkesmannen i X til orientering, "...idet en forstår den ankende part slik at han søker fri rettshjelp og dermed fritak for rettsgebyret under henvisning til innsendte ligningsutskrifter og pensjonsbrev". Iflg brevet er kopi sendt A. Ved brev av 19. juli 2005 forlenget tingretten fristen for innbetaling av gebyr til 15. august 2005.

Ved brev til tingretten av 8. august 2005 purret A på svar på sitt brev av 11. juli 2005, samt fremsatte nye spørsmål vedrørende anke og ankegebyr. Sorenskriver B besvarte dette brevet den 8. eller 9. august 2005. Ved nytt brev av 10. august 2005 fremholdt A at det stadig var to spørsmål som ikke var besvart. Tingretten besvarte brevet den 15. august 2005.

Ved brev av 18. august 2005 avslo Fylkesmannen i X søknaden om fri sakførsel. Samme dag gjorde A oppmerksom på at han ikke hadde ment å søke om fri sakførsel. I brev av 5. september 2005 gjorde fylkesmannen rede for at vedtaket i saken var fattet på grunnlag av oversendelse fra tingretten. Det er anført at

”Tingretten oppfattet naturlig nok ditt brev dit av 11. juli som en søknad om fri sakførsel. Du spør i brevet om frist for å søke om gebyrfritak.”

Som følge av at A ikke hadde ønsket at det skulle behandles en søknad om fri sakførsel, opphevet fylkesmannen sitt vedtak av 18 august 2005.

Klager - A - har i hovedsak vist til følgende:

Sorenskriver B har opptrådt i strid med god dommerskikk ved aldri å besvare spørsmål i tide. Videre har B overtrådt de plikter stillingen medfører ved at han på vegne av A, og bak hans rygg, sendte en søknad om fri sakførsel og fritak for rettsgebyr til fylkesmannen i X. Dette til tross for at det var uttrykkelig i strid med hans uttrykte vilje.

Det vises til vedlagte saksdokumenter der alle hans synspunkter og begrunnelser kommer frem.

I en tilleggsuttalelse hevder A at Bs fremstilling av den samtale som fant sted på sorenskriverkontoret 11. juli 2005 ikke er riktig. Det stemmer ikke at sorenskriver B orienterte om at han holdt på å skrive et brev til fylkesmannen. B orienterte derimot om at sakens dokumenter var blitt oversendt fylkesmannen i X til orientering, og det hadde A ikke noe imot.

Videre anføres følgende:

”At B later som han har vært i god tro eller noe lignende [...], synes dessuten merkelig på en negativ måte, for å si det mildt, nemlig i lys av mitt brev til ham av 8. august, hvorfra jeg nøyer meg med å sitere: ”Mitt brev til Dem av 11/7-05 med 3 spørsmål er ikke besvart ... oppstår følgende problemer:/ 1) Hvis jeg selv skal søke Fylkesmannen om gebyrfritak – kan jeg gjøre dette selv og ikke gjennom advokat?” Selv på dette tidspunkt unnlater B å gjøre meg oppmerksom på, at alt mitt strev er forgjeves, at han allerede selv har søkt ”for meg”: jfr. Hans underlige svar, de tre håndskrevne ord ”ja/ja/nei” påtegnet mitt brev av 8. august og med stempel ”INNKOMMET 09 AUG. 2005 X TINGRETT”. Et kortfattet svar, ja vel – men gir det uttrykk for redelighet?”

Innklagede - sorenskriver B – bemerker bl.a. følgende:

”Av den omfangsrike dokumentasjon som er oversendt kan jeg ikke se at det noe sted fremgår at jeg har handlet i strid med hans uttalte vilje.

Tvert imot:

Klageren møtte, hvis jeg ikke husker aldeles feil, på sorenskriverkontoret den 11. juli. Jeg orientert ham da om at jeg da holdt på å skrive et brev til fylkesmannen. Jeg forsto videre at han var enig i at dette var i samsvar med hans siste brev. Jeg forsto endelig at han var fornøyd da han fikk en kopi av brevet. Dette brev finnes ikke blant de tilsendte saksdokumenter...”

I tilleggsuttalelse av 11. november 2005 bemerkes at A synes å mene at han ikke har fått brevet av 11. juli 2005. Det fremgår imidlertid uttrykkelig av brevet at han har fått kopi.

Det vises for øvrig til et notat med gjennomgang av saken fra dommerfullmektig C.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Sorenskriver B har bedt om å få møte Tilsynsutvalget. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning.

Klagen er inngitt innenfor klagefristen på tre måneder, og klageren har klagerett, jf domstolloven § 237 fjerde og første ledd.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd.

Tilsynsutvalget kan ikke se at sorenskriveren kan bebreides at han sendte saken til fylkesmannen, under henvisning til at han forsto den ankende part slik at han søkte om fri rettshjelp. Klagerens brev av 11. juli 2005 måtte forstås slik at han ønsket en offentlig utgiftsdekning iallfall av gebyret, og fri sakførsel var da den fornuftige løsning. Klageren hevder at han ikke har fått kopi av oversendelsesbrevet fra tingretten til fylkesmannen av 11. juli 2005, og at han ikke ble orientert om brevet av sorenskriveren i samtalen samme dag. Tilsynsutvalget tar til etterretning at klageren hevder at han ikke har mottatt brevet, eller ikke har oppfattet i samtalen at det ble sendt en søknad om fri sakførsel. Men utvalget finner ikke grunn til å tvile på at sorenskriveren på vanlig måte har lagt opp til at kopi skulle sendes klageren. Det har også formodningen mot seg at sorenskriveren i samtalen med klageren skulle fortelle at dokumentene ble sendt fylkesmannen til orientering slik klageren bekrefter å ha oppfattet det, uten samtidig å søke å formidle at det hadde sammenheng med søknaden om fri sakførsel.

Det ser dermed ut til å ha oppstått en feil eller misforståelse med hensyn til informasjon om søknaden om fri sakførsel, som utvalget ikke kan se at sorenskriveren kan kritiseres for. Utvalget tilføyer at det er vanskelig å se at klageren i dette tilfelle kunne påføres noen skade eller ulempe som følge av oversendelsen av en søknad om fri sakførsel. Oversendelsen hadde i det hele karakter av en ekstra service fra tingrettens side.

Tilsynsutvalget kan heller ikke se at sorenskriveren kan bebreides sen saksbehandling. Som det fremgår av gjennomgåelsen ovenfor, finner utvalget at sorenskriveren hadde grunn til å tro at klageren var orientert om søknaden om fri sakførsel, og at klageren forsto at søknaden var et svar på hans spørsmål om gebyrfritak eller offentlig dekning. Henvendelsene fra klageren ble besvart raskt, selv om svarene etter klagerens oppfatning av situasjonen ikke var tilstrekkelig klargjørende. Noe rettstap led klageren for øvrig ikke som følge av den uklarhet han opplevde.

Tilsynsutvalgets konklusjon er dermed at klageren ikke kan gis medhold. Det er ikke grunnlag for disiplinærtiltak mot sorenskriver B.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.